

Samenwerken vanuit de buik

MONDOh verenigt fairtrade en bio van bij ons

Tekst en foto's - Dominique Joos

Vlnr, bovenste rij eerst: Roland Dejaeghere van Freja Food, Stefaan Meulemeester van De Groene Kans, Nadine Decock van De Groene Kans, Bart Van Parijs van Pur Fruit, onderaan: Mieke Lateir van Vredeseilanden en Gard Bemelmans van Boerderij De Brabander.

Een sterk verhaal smaakt des te beter als je het verpakt in een lekker product. Dat dachten ze bij Vredeseilanden toen ze zes Vlaamse biobedrijven engageerden om met eigen producten de brug te slaan tussen eerlijke voeding in noord en zuid. MONDOh heet de samenwerking. Puur• verzamelde vier van de zeven bruggenbouwers rond de tafel.

Twee jaar geleden startte Vredeseilanden met het ontwikkelen van duurzame producten met ingrediënten van fairtradepartners uit het zuiden en biologische familiale landbouwers hier. Zo kwam vorig jaar de biologische chocomelk van de Wereldwinkel tot stand: fairtrade suiker uit Paraguay en fairtrade cacao uit de Dominicaanse Republiek in heerlijke biologische melk van Vlaamse bodem.

Van uienconfituur tot spelt-quinoakoekjes

Nu staat een nieuw concept in de steigers dat fairtrade verbindt met Belgische bioverwerkers en bioboeren en partners uit de sociale economie. Met als resultaat vier nieuwe producten onder

het gezamenlijke huismerk MONDOh. De West-Vlaamse sociale werkplaats De Groene Kans maakt samen met biobedrijf Pur Fruit (zie puur•3) een vlierbloesemsiroop. Sociale werkplaats De Brabander in het Vlaams-Brabantse Kersbeek-Miskom bedacht uienconfituur met witte wijn. Sociale werkplaats De Loods brengt pompoen-sinaasappelconfituur op de markt. Lekker koekjes vervulden het assortiment. Roland Dejaeghere van Freja Food bakt zoetigheden van biologische fairtrade quinoa en spelt van de Waalse coöperatie Agribio (zie puur•4). Met een MONDOh vlierbloesemsapje in de hand luister ik naar de boodschap van de gedreven partners.

Hoe kwam MONDOh tot stand?

Mieke Lateir, Vredeseilanden: "We wilden via smaakvolle producten het verhaal van duurzaamheid concreet maken. Mensen willen steeds vaker fairtrade en bio en lokaal en makkelijk. Daar spelen we op in met deze producten. In België hebben we daarvoor partners gezocht bij familiale bedrijven en in de sociale economie."

Wat overtuigde jullie om met Vredeseilanden in zee te gaan?

"Los van de charmes van Mieke," lacht **Roland Dejaeghere** van **FrejaFood**, "is de combinatie van bio en fairtrade een consequente stap. Al was het misschien niet alleen een rationele overweging - ik zei vooral ja vanuit een buikgevoel, de samenwerking overstijgt mijn verwachtingen. Het is ontzettend motiverend om samen te denken en te werken aan zoiets goeds. Het is een zoektocht waarbij we elke dag bijleren hoe we onze wereld vooruit kunnen helpen, als bedrijf en als mens. Zo maken we bijvoorbeeld heel bewust geen onderscheid in kleur, huid, geslacht en godsdienst bij onze werknemers hier".

Stefaan Meulemeester, De Groene Kans: "Als sociale werkplaats kunnen we met deze nieuwe producten en samenwerking meer mensen tewerkstellen en nieuwe afzetkanalen vinden. Tegelijkertijd motiveert de openheid waarmee we samenwerken ons."

Gard Bemelmans, De Brabander: "Ik vond de chocomelk een schitterend idee en wilde verder meedenken met Vredeseilanden hoe je zo'n noord-zuid samenwerking kunt vormgeven. Maar het werd nog leuker toen we een eigen product hadden. De Brabander heeft altijd iets willen doen met het overschot aan groenten op het veld. Bovendien ligt Fair Trade ons al langer na aan het hart en verkochten we vroeger al wereldwinkelp producten.

Echt interessant vind ik ook dat we met dit project een aanleiding hebben gevonden om onze eigen mensen concreet te laten kennismaken met eerlijke handel. Aan de hand van de suiker en de witte wijn in onze confituur vertel je het verhaal van fairtrade. Het is een van de manieren om de leefwereld van onze werknemers te verruimen."

Bart Van Parijs, Pur Fruit: "Als je de keuze hebt, dan kies je fairtrade producten. Het is bovendien evident om de idee van een eerlijke prijs voor de boer in het zuiden te koppelen aan een eerlijke prijs hier. Dat deden heel wat biobedrijven al. De Groene Kans gebruikte bijvoorbeeld fairtrade suiker in hun confituren, maar ze vertelden het niet."

Als de combinatie fairtrade en bio zo logisch is, waarom bestaat MONDOh dan nu pas?

Mieke: "Je hebt nu duidelijk mensen die bio en fairtrade willen. Dat biedt mogelijkheden."

Roland: "Bovendien is het ook nu nog afwachten hoe mogelijke afnemers en klanten zullen reageren. We hebben mooie producten en een mooi verhaal, maar het moet ook nog verkopen. Of MONDOh zal aanslaan, weten we nog niet. We willen onze producten verkopen aan eerlijke voorwaarden in een sfeer van respect voor alle marktdeelnemers."

"Eerlijke handel is vertrouwen, dat moet je altijd aftasten", zegt Bart.

Wat zijn de troeven van MONDOh?

Gard: "Samenwerken is krachten bundelen, taken verdelen en steun vinden bij elkaar."

Roland: "Ik vind het vooral knap dat we de kloof tussen noord en

zuid en tussen privébedrijven en sociale economie overbruggen." "Tot nu toe leefde vaak de idee dat de sociale economie niet professioneel genoeg was", pikt Stefaan in.

"En dat de privésector te zeer op het economische alleen gericht is", vervolledigt Bart. "Als verwerker kun je sociale bedrijven tegen elkaar uitspelen om de beste prijs te krijgen. Maar hier zijn we een totaal andere richting ingeslagen. We zijn vertrokken van het product en de diensten die daarbij horen. Over prijs en uren is niet gepraat. De prijs die we betalen, klopt."

"Mooi is ook dat we echt complementair zijn", zegt Roland. "Als privébedrijf kennen wij veel van hygiënische normen en eisen.

Stefaan Meulemeester: "We zijn solidair met elkaar en met het zuiden"

Door de samenwerking leren we elkaars bedrijf kennen en steunen we op elkaars expertise."

Gard: "Maar samenwerking is echt niet vanzelfsprekend. Het is belangrijk dat je je vragen en ideeën meteen op tafel gooit. In de sociale sector communiceren we sowieso meer, maar met boeren is dat niet altijd evident."

"De sociale economie is inderdaad echt sociaal", meent Bart. "Het had ook anders kunnen lopen, als niet iedereen vrij en open aan tafel was gaan zitten. Maar het is erg opmerkelijk hoeveel we samen gerealiseerd hebben en hoe we zijn samengekomen zonder eigen agenda. We zijn ontzettend snel vooruitgegaan in onze professionele groei. Ik ben verrast hoezeer we op elkaar inspelen en hoezeer het individu op de achtergrond is beland."

Roland: "Voordeel is wel dat er geen zwaargewicht is onder ons, we zijn allemaal kleine en middelgrote bedrijven. Als je aan tafel zit met iemand die veel groter is dan de rest, is het veel moeilijker om als evenwaardige partners in zee te gaan.

Maar het is ook belangrijk dat iedereen mee kan. Je moet daarover nadenken en durven zeggen dat een bepaalde stap misschien nog te vroeg is. Dan ga je samen oplossingen zoeken om later die stap te zetten. We zijn ten slotte maar zo sterk als de zwakste onder ons."

Stefaan: "We brengen samen een product op de markt, dat is een kwestie van loyaliteit: we zijn loyaal met elkaar en met het zuiden. Iedere partner heeft een eigen product ontwikkeld, maar we verkopen de producten samen, we kiezen één huisstijl om dat te benadrukken. Die verbondenheid is uniek."

De gezamenlijke visie van MONDOh vind je terug in een charter, want ze hopen op termijn nog andere biobedrijven en bioboeren in hun open samenwerking te betrekken. Waar ze voor staan, lees je op www.mondoh.be.